

ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ พงศ์เสวก เอนกจำนงค์พร^{1*} ธัญญลักษณ์ เอนกจำนงค์พร² และ ชรินทร์ทิพย์ จันทพันธ์²

¹ คณะมนุษยศาสตร์และจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ประเทศไทย

² นักวิชาการอิสระ ประเทศไทย

Career Choice Anxiety among Undergraduate Students in the Tourism and Hospitality Industry Program

Pongsavake Anekjumnongporn,^{1*} Tunyaluk Anekjumnongporn,² and Sharintip Chanthaphan²

¹ School of Humanities and Tourism Management, Bangkok University, Thailand

² Independent Scholar, Thailand

Article Info

Research Article

Article History:

Received 9 February 2021

Revised 9 February 2022

Accepted 11 February 2022

คำสำคัญ

ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ
นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ
ปัจจัยทางชีวสังคม

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา และ 2) เปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพกับปัจจัยทางชีวสังคมของนักศึกษา เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ จำนวน 1,301 คน จากการเลือกแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหนึ่งทาง ผลการวิจัย มีดังนี้ 1) ระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษายู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$, $SD = 0.787$) และ 2) ปัจจัยทางชีวสังคมของนักศึกษาที่ต่างกันทำให้ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน ($p < 0.01, 0.05$)

* Corresponding author

E-mail address:

pongsavake.a@gmail.com

Keywords:

Career Choice Anxiety,
Undergraduate Students,
Tourism and Hospitality
Industry,
Biosocial Factors

Abstract

This research aims 1) to study the level of career choice anxiety among undergraduate students in the tourism and hospitality industry programs and 2) to compare the level of career choice anxiety with undergraduate students' personal biosocial factors. Questionnaires were used to collect the data from 1,301 undergraduate students in tourism and hospitality industry programs. The researchers used multistage sampling and analyzed the data collected by using frequency, percentage, mean, standard deviation, independent sample t-test, and one-way analysis of variance. The research results are as follows: 1) the level of career choice anxiety among undergraduate students in the tourism and hospitality industry program were at a moderate level ($\bar{x} = 3.32$, $SD = 0.787$), and 2) there were significant differences within the career choice anxiety levels of the undergraduate students in tourism and hospitality industry programs in terms of their different biosocial factors ($p < 0.01, 0.05$).

1. บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่ออุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการบริการเป็นอย่างมาก ทำให้ธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจการบิน แรงงานด้านการท่องเที่ยวและการบริการเสี่ยงต่อการเลิกจ้างงาน เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป และเอเชียแปซิฟิกที่พึ่งพิง รายได้จากธุรกิจดังกล่าวมากกว่าร้อยละ 7 - 20 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และ คาดการณ์ว่าธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการบริการจะฟื้นตัวประมาณไตรมาสที่ 4 (ตุลาคม - ธันวาคม) ของปี 2563 (นาชัย ชิววิวรรณ, 2563) เช่นเดียวกับประเทศไทยซึ่งเป็น หนึ่งในหลายๆ ประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ความต้องการจ้างงาน ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการลดลงมากถึงร้อยละ 65.80 (ศูนย์ข้อมูลและข่าว สืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง, 2563) จากข้อมูลข้างต้นทำให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาหรือกำลังจะ สำเร็จการศึกษาจากสาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการอาจจะกลับมาทบทวนหรือ ประเมินตนเองว่าการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และการบริการจะมีการจ้างงานในอนาคตเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมกับตนเองหรือไม่ ซึ่ง อาจจะประเมินจากข้อมูลและผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การแพร่ระบาด ของโรคโควิด-19 ภาวะเศรษฐกิจถดถอย การเลิกจ้างงาน การประกอบอาชีพในภาวะปกติใหม่ (New Normal) เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่าเป็นช่วงวัยหนึ่งที่มีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบ อาชีพ

ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ (Career choice anxiety) เป็นภาวะทาง อารมณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สบายกายและใจ ความกระวนกระวายใจต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้ง ความสามารถส่วนบุคคล ความเชื่อเกี่ยวกับการจ้างงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน รวมถึง การพัฒนาและฝึกอบรมวิชาชีพ (Tsai et al., 2017) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพด้าน อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการของนักศึกษาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้อาจเกิดจาก ปัจจัยทางชีวสังคมด้านๆ เช่น เพศ อายุ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ชั้นปี ผลการเรียน สถาบันการศึกษา วิชาเอก วิชาโทหรือความสนใจเฉพาะด้าน ภาษาต่างประเทศที่ศึกษา และ ประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียน เป็นต้น รวมถึงการรับรู้ความจริงในสังคม กระบวนการ ทางการศึกษา อารมณ์ ความรู้สึก หรือการตระหนักคุณค่าในตนเองของนักศึกษา สาขาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการบริการ (ตฤณลา จำปาวัลย์, 2561) ประกอบกับการศึกษาของพงษ์มนัส คืออด (2563) สะท้อนให้เห็นว่า หากรับรู้ข้อมูลเป็นจำนวนมากเพื่อประกอบการเลือกประกอบอาชีพ จะส่งผลให้มีความวิตกกังวลในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความวิตกกังวลต่อผลกระทบเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากความคาดหวังจากครอบครัวที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน ในขณะที่เดียวกันงานวิจัยทั้ง ในและต่างประเทศในอดีตที่ผ่านมา เช่น งานวิจัยของไพรัช วงศ์ศรีตระกูล (2554) ระชานนท์

ทวีผล และ ประสพชัย พสุนนท์ (2558) Dawood et al. (2016) Lu (2016) Rathnayake and Ekanayaka (2016) Shin and Lee (2019) Wang et al. (2014) และ Yilmaz and Gunduz (2018) พบว่านักศึกษามีความวิตกกังวลต่อการเลือกประกอบอาชีพในระดับค่อนข้างสูง พร้อมทั้งศึกษาเปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพกับปัจจัยทางชีวสังคม ด้านประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียนของนักศึกษา แสดงผลว่า หากนักศึกษาคอนใดที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียนจะไม่มีความวิตกกังวลหรือมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพน้อยกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์การทำงาน

การศึกษาเปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพกับปัจจัยทางชีวสังคมด้านอื่น ๆ เช่น เพศ อายุ ที่แตกต่างกัน ความวิตกกังวลของนักศึกษาแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Lu, 2016; Oladipo et al., 2015) ส่วนการศึกษาเชิงสหสัมพันธ์กับด้านผลการเรียน อายุและชั้นปีกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของ Dawood et al. (2016) แสดงผลว่า หากผลการเรียน ชั้นปีและอายุที่มากขึ้น ระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพลดลง ในทางกลับกันงานวิจัยของ Rathnayake and Ekanayaka (2016) พบว่าหากมีอายุมากขึ้น จะมีระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพสูงขึ้น ในขณะที่งานวิจัยของไพรัช วงศ์ศรีตระกูล (2554) และ Stefanescu (2012) พบว่า โดยรวมนักศึกษาที่เลือกสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจ เช่น การจัดการการท่องเที่ยว การจัดการการโรงแรม การจัดการธุรกิจสายการบิน หรือการจัดการธุรกิจบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะมีระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพมากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

จากการประมวลผลสาระข้างต้นจึงทำให้คณะผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพพร้อมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยชีวทางสังคมด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการกับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปรียบเทียบกับสาขาวิชาเอก วิชาโท/ความสนใจเฉพาะด้าน รวมถึงภาษาต่างประเทศที่เลือกศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้เพิ่มเติมด้วย เพราะยังมีการศึกษาในประเด็นดังกล่าวไม่มากนัก รวมทั้งพิสูจน์เชิงประจักษ์ของสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้คือ นักศึกษาที่มีปัจจัยทางชีวสังคมต่างกันจะมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน ประกอบกับนักศึกษาดังกล่าวกำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงานและยังเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจกลุ่มการท่องเที่ยวและการบริการของประเทศในอนาคต ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้สำหรับเป็นแนวทางการให้คำปรึกษากับนักศึกษาเพื่อเตรียมตัวและตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ อีกทั้งยังเป็นแนวทางการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการให้เหมาะสมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพกับปัจจัยทางชีวสังคมของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่กำลังศึกษาสาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ และเป็นตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 1,301 คน

การกำหนดขนาดตัวอย่างจากประชากรที่ไม่ทราบจำนวนแน่นอนใช้โปรแกรม G*Power 3.1.5 Computer Software โดยมีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95, $\alpha = 0.05$, ค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) = 0.25, Power ($1 - \beta$) = 0.95 (Faul et al., 2009) ได้ขนาดตัวอย่างสูงสุด คือ 305 คน ผู้วิจัยทดขนาดตัวอย่างกรณีข้อมูลขาดหายเพิ่มเป็น 1,311 คน

การเลือกตัวอย่างใช้วิธีเลือกแบบหลายขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ จากสถาบันการศึกษาของรัฐ สถาบันการศึกษาของเอกชน และสถาบันการศึกษาของราชภัฏและราชชมงคล ขั้นตอนที่ 2 การเลือกแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) โดยกำหนดปัจจัยด้านประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียนให้มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน และขั้นตอนที่ 3 การเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลจากตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยทางชีวสังคม ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ชั้นปี ผลการเรียน สถาบันการศึกษา วิชาเอก วิชาโทหรือความสนใจเฉพาะด้าน ภาษาต่างประเทศที่ศึกษา และประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียน ส่วนตัวแปรตาม คือ ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ

เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยทางชีวสังคมเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 10 ข้อ และส่วนที่ 2 แบบวัดความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ ปรับปรุงและพัฒนาจากแบบวัด Career Anxiety Scale (CAS) ของ Tsai et al. (2017) จำนวน 25 ข้อ ซึ่งเป็นมาตรวัดประเมินค่าแบบลิเคิร์ต (Likert's rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 คะแนน หมายถึง มีความวิตกกังวลฯ ระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 คะแนน หมายถึง มีความวิตกกังวลฯ ระดับค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 คะแนน หมายถึง มีความวิตกกังวลฯ ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 คะแนน หมายถึง มีความวิตกกังวลฯ ระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 คะแนน หมายถึง มีความวิตกกังวลฯ ระดับต่ำ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คัดเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ระหว่าง 0.70 - 1.00 (Rovinelli & Hambleton, 1977) แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ แล้วทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษา จำนวน 30 คน ที่มีคุณสมบัติเดียวกับตัวอย่าง แต่เป็นคนละกลุ่มกับตัวอย่าง รวมทั้งหาค่าความเที่ยงหรือค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบารค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของส่วนที่ 2 ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ เท่ากับ 0.918 แสดงว่าคุณภาพของเครื่องมือด้านความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์อย่างน้อย 0.70 (Cronbach, 1990) ที่จะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้เวลาประมาณ 8 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยอย่างชัดเจน ซึ่งตัวอย่างยินยอมและตอบแบบสอบถามด้วยความสมัครใจ เป็นจริง และเป็นอิสระสำหรับใช้ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น ได้แบบสอบถามกลับมา 1,306 ชุด คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 99.62 คัดเลือกชุดที่สมบูรณ์ได้ 1,301 ชุด คิดเป็นแบบสอบถามที่ใช้ได้ร้อยละ 99.24

การวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ใช้สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ประกอบด้วย ค่าสถิติทดสอบทีที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent sample t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนหนึ่งทาง (One-way analysis of variance) พร้อมทั้งวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé)

4. ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น แสดงผลว่า กลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการบริการ จำนวน 1,301 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.90 เพศชาย ร้อยละ 36.50 ส่วน LGBTQIA+ ร้อยละ 0.60 มีอายุ 21 - 22 ปี ร้อยละ 52.40 รายได้ของ ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 32.70 ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 45.30 มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 ร้อยละ 34.40 โดยเลือกเรียนสาขาวิชาเอกการจัดการธุรกิจ สายการบิน ร้อยละ 45.20 พร้อมทั้งเลือกศึกษาวิชาโท/ความสนใจเฉพาะด้านเกี่ยวกับการจัดการ การโรงแรม ร้อยละ 41.00 ในขณะที่เดียวกันยังเลือกศึกษาภาษาอังกฤษเป็นวิชาภาษาต่างประเทศ ที่สนใจ ร้อยละ 54.10 ที่สถาบันการศึกษาของเอกชนมากกว่าร้อยละ 78.20 อีกทั้งยังมีประสบการณ์ การทำงานระหว่างเรียนมากกว่าร้อยละ 50.80

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย สามารถเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ

ผลการวิเคราะห์ แสดงผลว่าโดยรวมนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการบริการ มีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$, $SD = 0.787$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขา อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการมีความวิตกกังวลด้านสภาพแวดล้อมการทำงานใน ระดับค่อนข้างสูง ($\bar{x} = 3.82$, $SD = 0.956$) ส่วนความวิตกกังวลด้านการพัฒนาและการฝึกอบรม วิชาชีพ ($\bar{x} = 3.33$, $SD = 0.904$) ด้านความสามารถส่วนบุคคล ($\bar{x} = 3.31$, $SD = 0.882$) และ ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการจ้างงาน ($\bar{x} = 3.02$, $SD = 0.921$) แสดงผลอยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงมาตรฐานของระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับ ปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ

ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ	\bar{x}	SD	ระดับ
ความสามารถส่วนบุคคล	3.31	0.882	ปานกลาง
ความเชื่อเกี่ยวกับการจ้างงาน	3.02	0.921	ปานกลาง
สภาพแวดล้อมการทำงาน	3.82	0.956	ค่อนข้างสูง
การพัฒนาและการฝึกอบรมวิชาชีพ	3.33	0.904	ปานกลาง
รวม	3.32	0.787	ปานกลาง

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพกับปัจจัยทางชีวสังคมของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการบริการที่มีเพศ อายุ ผลการเรียน สถาบันการเรียน วิชาเอก และวิชาโท/ ความสนใจเฉพาะด้านแตกต่างกัน มีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน ($p < 0.01$) ส่วนด้านชั้นปีแตกต่างกัน มีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน เช่นเดียวกัน ($p < 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบคู่ของปัจจัยทางชีวสังคมด้านต่าง ๆ พบว่า นักศึกษา เพศชายมีความวิตกกังวลมากกว่าเพศหญิง ส่วนนักศึกษาที่มีอายุ 18 ปี หรือต่ำกว่า จะมีความ วิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุกลุ่มอื่น ๆ ทั้งกลุ่มอายุ 19 - 20 ปี, 21- 22 ปี และ 23 ปี หรือ มากกว่า ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษาของสถาบันการศึกษาของรัฐมีความวิตกกังวล ในการเลือก ประกอบอาชีพมากกว่าสถาบันการศึกษาเอกชน และสถาบันการศึกษาที่มาจากราชภัฏหรือ ราชมงคล ส่วนสาขาวิชาเอกที่ศึกษา แสดงว่า นักศึกษาที่เลือกเรียนด้านการจัดการนิทรรศการ และการประชุมมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพมากกว่านักศึกษาในกลุ่มธุรกิจ การท่องเที่ยวและการบริการอื่น ๆ ทั้งการจัดการการท่องเที่ยว การจัดการโรงแรม และ การจัดการธุรกิจสายการบิน ยิ่งไปกว่านั้นนักศึกษานักศึกษาที่เลือกวิชาโทหรือความสนใจเฉพาะด้าน เกี่ยวกับการจัดการนิทรรศการและการประชุมมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพมากกว่า กลุ่มวิชาโทหรือความสนใจเฉพาะด้านการจัดการการท่องเที่ยว การจัดการโรงแรม การจัดการ ธุรกิจสายการบิน และภาษาต่างประเทศ ในขณะเดียวกันนักศึกษามีประสบการณ์การทำงาน ระหว่างเรียนแตกต่างกันมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน ($p < 0.05$) ส่วนปัจจัยทางชีวสังคมด้านอื่น ๆ ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการบริการ ทั้งรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนและภาษาต่างประเทศที่ศึกษา ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพกับปัจจัยทางชีวสังคม ด้านเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ชั้นปี ผลการเรียนรู้ สถาบันการศึกษา วิชาเอก วิชาโทหรือวิชา ความสนใจเฉพาะด้าน ภาษาต่างประเทศที่ศึกษา และประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ

	ปัจจัยทางชีวสังคม	ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ			ค่าสถิติทดสอบ		เปรียบเทียบรายคู่
		n	\bar{X}	SD	t/ F	p	
เพศ	1. ชาย	475	3.45	0.916	9.691**	0.000	1 > 2
	2. หญิง	818	3.25	0.694			
	3. LGBTQIA+	8	3.27	0.624			
อายุ	1. 18 ปี หรือต่ำกว่า	87	3.70	0.923	7.901**	0.000	1 > 2, 3, 4
	2. 19 – 20 ปี	348	3.34	0.754			
	3. 21 – 22 ปี	682	3.28	0.782			
	4. 23 ปี หรือมากกว่า	184	3.26	0.755			
รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน	1. ไม่เกิน 20,000 บาท	337	3.34	0.729	0.895	0.443	
	2. 20,001 – 40,000 บาท	425	3.30	0.712			
	3. 40,001 – 60,000 บาท	272	3.38	0.912			
	4. มากกว่า 60,000 บาท	267	3.28	0.834			
ชั้นปี	1. ชั้นปีที่ 1	149	3.43	0.861	5.137*	0.002	1, 3 > 4
	2. ชั้นปีที่ 2	186	3.39	0.875			
	3. ชั้นปีที่ 3	377	3.38	0.774			
	4. ชั้นปีที่ 4	589	3.22	0.737			
ผลการเรียน	1. 2.00 หรือต่ำกว่า	59	3.78	1.114	6.164**	0.000	1 > 5
	2. 2.01 – 2.50	213	3.34	0.882			
	3. 2.51 – 3.00	447	3.31	0.726			
	4. 3.01 – 3.50	407	3.25	0.718			
	5. 3.51 หรือสูงกว่า	175	3.34	0.792			
สถาบันการศึกษา	1. รัฐ	162	3.72	1.028	41.790**	0.000	1 > 2, 3
	2. เอกชน	1,018	3.22	0.689			
	3. ราชภัฏ/ราชมนคล	121	3.64	0.931			
วิชาเอก	1. การจัดการการท่องเที่ยว	316	3.29	0.752	12.308**	0.000	4 > 1, 2, 3
	2. การจัดการการโรงแรม	262	3.36	0.801			
	3. การจัดการธุรกิจสายการบิน	588	3.24	0.712			
	4. การจัดการนิทรรศการฯ	135	3.68	1.022			
วิชาโท/วิชาความสนใจเฉพาะด้าน	1. การจัดการการท่องเที่ยว	289	3.32	0.845	7.187**	0.000	4 > 1, 2, 3, 5
	2. การจัดการการโรงแรม	534	3.28	0.731			
	3. การจัดการธุรกิจสายการบิน	244	3.27	0.815			
	4. การจัดการนิทรรศการฯ	149	3.63	0.881			
	5. ภาษาต่างประเทศ	85	3.20	0.505			

ปัจจัยทางชีวสังคม	ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ			ค่าสถิติทดสอบ		เปรียบเทียบรายคู่
	n	\bar{X}	SD	t/ F	p	
ภาษาต่างประเทศ ที่ศึกษา	1. ภาษาจีน	255	3.41	0.820	2.031	0.108
	2. ภาษาเกาหลี	168	3.28	0.874		
	3. ภาษาญี่ปุ่น	135	3.38	0.822		
	4. ภาษาอังกฤษ/ภาษาตะวันตก	743	3.29	0.746		
ประสบการณ์ การทำงาน ระหว่างเรียน	1. มี	661	3.26	0.802	-2.673*	0.008
	2. ไม่มี	640	3.38	0.768		

หมายเหตุ: ** $p < 0.01$, * $p < 0.05$

5. อภิปรายผลการวิจัย

ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ แสดงผลว่า นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพในระดับระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของไพรัช วงศ์ศรีตระกูล (2554) ซึ่งแสดงผลว่าความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน แต่ศึกษากับกลุ่มนักศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาที่มาจาก 5 คณะ ประกอบด้วย คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะบัญชี และบัณฑิตวิทยาลัย เลือกตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยกำหนดตัวแปรต้น คือ คณะที่ศึกษา ส่วนตัวแปรตาม คือ ความวิตกกังวลของนักศึกษาในภาพรวม เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนหนึ่งทางซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าแม้ระเบียบวิธีวิจัยต่างกัน แต่ได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกัน ในขณะที่งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศของระชานนท์ ทวีผล และ ประสพชัย พสุนนท์ (2558), Dawood et al. (2016), Lu (2016) Mahmoud et al. (2015), Shin and Lee (2019) และ Rathnayake and Ekanayaka (2016) กลับแสดงผลว่า นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการมีความวิตกกังวลในระดับค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรรุ่นแซด ซึ่งสามารถปรับตัวให้เข้าสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี และสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ได้รวดเร็ว นอกจากนี้วัฒนธรรมที่แตกต่างกันทั้งในสหรัฐอเมริกา ชาติอู่อาระเบีย อินเดีย ได้หวัน ประเทศในทวีปแอฟริกา รวมถึงประเทศไทย อาจจะทำให้นักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาชีพเดียวกันมีระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพต่างกัน

การเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพกับปัจจัยทางชีวสังคมด้านต่างๆ ของนักศึกษา แสดงผลว่า นักศึกษาเพศชายมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ

มากกว่าเพศหญิงและ LGBTIQA+ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Stefanescu (2012) และ Xiao (2012) ในทางกลับกันงานวิจัยของ Lu (2016), Oladipo et al. (2015) และ Rathnayake and Ekanayaka (2016) พบว่านักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะบริบททางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันทำให้เกิดความคาดหวังต่อการเลือกอาชีพและรายได้จากการประกอบอาชีพ จึงอาจจะต้องครุ่นคิดเป็นอย่างมาก โดยมักจะคาดหวังให้เพศชายเป็นผู้นำในการประกอบอาชีพหลักเพื่อจุนเจือครอบครัว นอกจากนี้งานวิจัยแสดงผลว่า นักศึกษาที่มีอายุ 18 ปี หรือน้อยกว่ามีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพมากกว่านักศึกษาที่มีอายุกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dawood et al. (2016) และ Rathnayake and Ekanayaka (2016) พบว่านักศึกษามีอายุเพิ่มมากขึ้น ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพจะลดลง แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ Oladipo et al. (2015) ที่พบว่านักศึกษาจะมีอายุเท่าใดก็ตาม ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในแต่ละช่วงวัยทำให้เกิดการเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ จึงอาจจะทำให้เปิดใจและยอมรับกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ส่วนผลการวิจัยที่พบว่านักศึกษาที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน นักศึกษามีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพไม่แตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่านักศึกษาจะอยู่ในครอบครัวที่มีระดับเศรษฐฐานะในระดับใดต่างก็ต้องประกอบอาชีพเพื่อจุนเจือครอบครัวหรือเลี้ยงชีพตนเองอยู่แล้ว ซึ่งอาจจะทบทวนและพิจารณาเลือกประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับความสามารถของตนเองประกอบด้วย (Shin & Lee, 2019)

ในขณะที่ผลการวิจัยแสดงผลว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 สอดคล้องกับผลการวิจัยบางส่วนของ Dawood et al. (2016) เท่านั้น ที่พบว่านักศึกษาที่อยู่ชั้นปีที่สูงขึ้นไปจะมีระดับความวิตกกังวลในการประกอบอาชีพลดลง ในขณะที่งานวิจัยของ El-Dief and El-Dief (2019), Rathnayake and Ekanayaka (2016) และ Xiao (2012) กลับแสดงผลว่านักศึกษาจะศึกษาอยู่ชั้นปีใดก็ตามจะไม่มี ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตของนักศึกษาจะมีความวิตกกังวลในชั้นปีแรก ๆ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านจากการเรียนรู้ในชั้นเรียนไปสู่การฝึกภาคปฏิบัติ จึงอาจทำให้เกิดความกระวนกระวายใจหรือความไม่มั่นใจในการเลือกการฝึกปฏิบัติก็เป็นไปได้ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงผลว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนในระดับที่สูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.51 คะแนนหรือมากกว่าจะมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพน้อยกว่านักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 คะแนนหรือต่ำกว่า ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ Dawood et al. (2016) และ Lu (2016) ที่แสดงผลว่านักศึกษามีเกรดเฉลี่ยสะสมมากน้อยเพียงใดมักจะไม่มี ความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ จึงอภิปรายได้ว่าแม้ว่านักศึกษาจะมีผลการเรียนอยู่ในระดับใดก็ตาม

จะต้องพิจารณาเลือกประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับปัจจัยต่างๆ เช่น ความสามารถของตนเอง ความคาดหวังของตนเองและ/หรือครอบครัว รวมถึงภาระครอบครัว นอกจากนี้นักศึกษาที่อยู่ในสถาบันการศึกษารัฐมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพมากกว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาเอกชน และสถาบันการศึกษาราชภัฏหรือราชวมงคล ซึ่งสอดคล้องบางส่วนกับงานวิจัยของ Oladipo et al. (2015) ที่แสดงผลว่านักศึกษาที่อยู่ในสถาบันการศึกษาเอกชนจะมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพน้อยกว่านักศึกษาที่อยู่ในสถาบันการศึกษารัฐ

ส่วนนักศึกษาที่เลือกเรียนการจัดการนิทรรศการและการประชุมมีระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพสูงกว่ากลุ่มวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการการท่องเที่ยว การจัดการโรงแรม การจัดการธุรกิจสายการบิน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสาขาวิชาเอก สาขาวิชาโท ความสนใจเฉพาะด้านที่นักศึกษาเลือกศึกษาอาจทำให้มีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าในการทำงานในอนาคต (ไพรัช วงศ์ศรีตระกูล, 2554; Stefanescu, 2012) ประกอบกับธุรกิจเกี่ยวกับการจัดการประชุมและนิทรรศการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เป็นอย่างมาก เพราะมักจะจัดในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการประชุมและการจัดนิทรรศการเป็นหลัก จึงส่งผลให้มีการปรับรูปแบบการจัดงานประชุมและนิทรรศการเป็นรูปแบบออนไลน์ (Online platform) หรือรูปแบบผสมผสาน (Hybrid platform) ซึ่งอาจจะทำให้ความต้องการใช้ทรัพยากรมนุษย์ในธุรกิจดังกล่าวลดลง รวมถึงการปรับตัวและการเรียนรู้การจัดงานในรูปแบบใหม่ๆ ของผู้จัดงานนิทรรศการและการประชุม และผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงส่งผลให้มีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพเกี่ยวกับการจัดประชุมและนิทรรศการ ดังนั้นนักศึกษาต้องปรับตัวและพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สอดคล้องกับภาวะปกติใหม่ (New normal) ที่เกิดขึ้น ในขณะที่นักศึกษาศึกษาภาษาต่างประเทศต่างกัน นักศึกษาไม่มีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ El-Dief and El-Dief (2019), Mahmoud et al. (2015) และ Shin and Lee (2019) พบว่านักศึกษาจะศึกษาภาษาต่างประเทศใดๆ ก็ตาม นักศึกษาไม่มีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพราะการทำงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการมักจะใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาต่างประเทศในการประกอบอาชีพอยู่แล้ว จึงทำให้นักศึกษาต้องปรับตัวและเรียนรู้เพื่อสื่อสารภาษาต่างประเทศในการทำงาน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสให้การประกอบอาชีพมีความก้าวหน้าอีกทางหนึ่ง

ส่วนนักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียนแตกต่างกันมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน ($p < 0.05$) ทั้งนี้จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียนจะมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพน้อยกว่านักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ทำงานระหว่างเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ อาทิ ระชานนท์ ทวีผล และ ประสพชัย พสุนนท์ (2558), Brown (2011), El-Dief and El-Dief (2019), Lu (2016), Wang et al. (2014) และ Yilmaz and Gunduz (2018) เป็นต้น ทั้งนี้เป็นเพราะ

ในระหว่างการทำงานได้เรียนรู้งานต่างๆ เช่น คุณลักษณะงานเฉพาะแต่ละตำแหน่ง สภาพแวดล้อมการทำงาน การทำงานร่วมกับบุคคลต่างๆ รวมถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงอาจมีผลกระทบต่อการทำงาน เช่น การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ภาวะเศรษฐกิจถดถอย สถานการณ์การเลิกจ้างงาน เป็นต้น ซึ่งอาจจะทำให้นักศึกษาเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับสภาวะการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

6. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา และเปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพของกับปัจจัยทางชีวสังคม เลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการในสถาบันการศึกษาของรัฐ สถาบันการศึกษาของเอกชน และสถาบันการศึกษาของราชภัฏและราชชมงคล จำนวนรวม 1,301 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาและสถิติอ้างอิง ผลการวิจัยแสดงผลว่านักศึกษามีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาที่มีปัจจัยทางชีวสังคมด้านเพศ อายุ ผลการเรียน สถาบันการเรียน วิชาเอก และวิชาโท/ความสนใจเฉพาะด้านต่างกันมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยทางชีวสังคมด้านชั้นปีและประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียนต่างกันมีความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนด้านอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการบริการ ควรมีการเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนทำงานจริง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน รวมถึงการให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการประกอบอาชีพ ให้เหมาะสมกับความสามารถของตน และการปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมการทำงานต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมโดยมุ่งเน้นนักศึกษาเพศชาย นักศึกษาที่มีอายุ 18 ปีหรือต่ำกว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 นักศึกษาสถาบันการศึกษาของรัฐ นักศึกษาที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการนิทรรศการและการประชุมเป็นวิชาเอก หรือวิชาโท/ความสนใจเฉพาะด้าน รวมถึงนักศึกษาที่ยังไม่มีประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียนเป็นกลุ่มแรกๆ เพื่อส่งเสริม กระตุ้นความมั่นใจและคลายความวิตกกังวลกับการเลือกประกอบอาชีพทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรขยายผลเชิงลึกเพื่อดูอิทธิพลของตัวแปรอื่นๆ เช่น การรับรู้ ความคาดหวัง ทัศนคติ เป็นต้น ต่อความวิตกกังวลในการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ หรือศึกษาเปรียบเทียบกับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตสาขาอื่นๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและการวิเคราะห์ ข้อมูลประเภทอื่น เพื่อให้ได้องค์ความรู้สำหรับการดำเนินการด้านต่างๆ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตต่อไป

เอกสารอ้างอิง/References

- ตัญญา จำปาวัลย์. (2561). ความวิตกกังวลตามสถานการณ์. *วารสารพุทธจิตวิทยา*, 3(1), 13-20.
- นำชัย ชีววิวรรณ. (2563). *COVID-19 โรคระบาดแห่งศตวรรษ*. มติชน.
- พงษ์มนัส ดีอด. (2563). ผลกระทบของการแพร่ระบาดโรคไวรัสโคโรนา 2019 ต่อการประกอบอาชีพบริการจัดส่งอาหาร. *วารสารมหาจุฬานาครธรรมศาสตร์*, 7(6), 131-144.
- ไพรัช วงศ์ศรีตระกูล. (2554). ความเครียดและความวิตกกังวลของนักศึกษามหาวิทยาลัยธนบุรี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 5(9), 19-28.
- ระชานนท์ ทวีผล, และ ประสพชัย พสุนนท์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 23(5), 721-730.
- ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง. (2563). *จับตา: ความต้องการแรงงานครึ่งปี 2563 ธุรกิจลดการจ้างงานสูงสุด 75%*. <https://www.tcijthai.com/news/2020/8/watch/10808>
- Brown, E. A. (2011). *Hospitality management graduates' perceptions of career factor importance and career factor experience and the relation with turnover intentions* [Unpublished doctoral dissertation]. Iowa State University.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of psychological testing*. Harper & Row.
- Dawood, E., Al Ghadeer, H., Mitsu, R., Almutary, N., & Alenezi, B. (2016). Relationship between test anxiety and academic achievement among undergraduate Nursing students. *Journal of Education and Practice*, 7(2), 57-65.
- El-Dief, M., & El-Dief, G. (2019). Factors affecting undergraduates' commitment to career choice in the hospitality sector: Evidence from Saudi Arabia. *Journal of Human Resources in Hospitality and Tourism*, 18(1), 93-121.
- Faul, F., Erdfelder, E., Buchner, A., & Lang, A. G. (2009). Statistical power analyses using G* Power 3.1: Tests for correlation and regression analyses. *Behavior Research Methods*, 41(4), 1149-1160.
- Lu, Y. C. (2016). *The relationships among college students' work values, career anxiety, and career adaptability* [Master's thesis]. National Taichung University of Education. <http://ndltd.ncl.edu.tw/handle/38382915542756548708>
- Mahmoud, J., Staten, R., Lennie, T., & Hall, L. (2015). The relationships of coping, negative thinking, life satisfaction, social support, and selected demographics with anxiety of young adult college students. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*, 28(2), 97-108.

- Oladipo, S. E., Ogungbamila, A. B., & Idemudia, E. S. (2015). Age and gender factors of test anxiety among undergraduate students in two southwestern Nigerian universities. *Gender & Behaviour, 13*(2), 6737-6741.
- Rathnayake, S., & Ekanayaka, J. (2016). Depression, anxiety and stress among undergraduate nursing students in a public university in Sri Lanka. *International Journal of Caring Sciences, 9*(3), 1020-1032.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Tijdschrift voor Onderwijsresearch, 2*(2), 49-60.
- Shin, Y., & Lee, J. (2019). Self-focused attention and career anxiety: The mediating role of career adaptability. *Career Development Quarterly, 67*(2), 110-125.
- Stefanescu, A. N. (2012). *Choice of tourism and hospitality as a study programme and a career path: Analysis of the master students' motivations, expectations and perceptions* [Master's thesis]. University of Ljubljana. <http://www.cek.ef.uni-lj.si/magister/stefanescu924-B.pdf>
- Tsai, C. T., Hsu, H., & Hsu, Y. C. (2017). Tourism and hospitality college students' career anxiety: Scale development and validation. *Journal of Hospitality & Tourism Education, 29*(4), 158-165.
- Wang, Y. F., Chiang, M. H., & Lee, Y. J. (2014). The relationships among the intern anxiety, internship outcomes, and career commitment of hospitality college students. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport and Tourism Education, 15*, 86-93.
- Xiao, X. (2012). *Career behaviors of tourism management students in China* [Unpublished master thesis]. Kent State University.
- Yilmaz, F. N., & Gunduz, H. C. (2018). Career indecision and career anxiety in high school students: An investigation through structural equation modeling. *Eurasian Journal of Educational Research, 78*, 23-42.